

Владимир Мајаковски

ОБЛАК У ПАНТАЛОНАМА

(тетраптих)

ПРОЛОГ

Теби, Љиљо

Мисао вашу,
што машта на омекшалом мозгу,
ко лакеј на масној софи, од сала надут,
дражићу дроњцима срца окрвављеним грозно,
сит нарутавши се, безочан и љут.

Ја у души немам ниједне седе власи,
ни старачке нежности нема у њој!
Свет сам заглушио снагом свог гласа,
двадесет двогодишњак – идем,
лепотан, свој.

Нежни!
Ви љубав стављате на виолину.
На таламбасе је мећете грубе.
А не можете ко ја изврнути своју кожуру,
тако да још свуда све самих усана буде.

Дођите у кафану да се научите –
у хаљини од батиста права,
пристојна чиновница анђеоске лиге

И која усне спокојно прелистава,
ко куварица странице своје књиге
Ако хоћете,
од мяса бесан ћу да режим
– и ко небо мењајући тонове –
ако хоћете,
бићу непрекрно нежан,
не човек, већ – облак у панталонама!

Не верујем да постоји цветна Ница!
Опет се прослављају помоћу мене

људи, упарложени као болница
и, ко пословица отрцане жене.

1

Ви мислите, бунца маларија?
То је било,
било у Одеси.

„Доћу у четри“ – рекла је Марија
Осам.
Девет.
Десет.

Ево и вече
у ноћну страву бежи,
вече децембарско
с прозора
у магли
У старачка леђа смеју се и ржу
канделабри.

Мене више нико препознати не може.
ја сам згрчена
гомила
жила.
Шта таква гомила пожелети може?
А много хоће таква гомила

Јер више није важно
ни то што сам од бронзе,
ни то што срце моје –
од гвожђа хладног –
бије.
Ноћу и човек свој звек
у нешто женско, меко,
зажели да скрије.

И ја сам,
огроман,
на прозору савијен,
растапан стакло челом од челика
Да ли је то љубав или није?
И каква је –
мала или велика?

Одакле велика у таквом телу
мора да је то малена,
нека кротка љубав, што се у страну баца
од аутомобилских сирена
и воли звекет прапораца

Опет и опет
чекам,
забивши лице у рохаво лице кише
И већ ме је попрскала дрека
градске плиме, све више

Поноћ, са ножем ког пружа –
до ђавола са њим! –
дошла је,
заклала.

И као са пања глава сужња,
дванаесат ура је пала.
У окнима суморне кишне капи,
кревелећи се,
накрцале,
ко урлањем уста да су разјапиле
химере са париске катедрале.

Проклета да си!

И поцепа уста скоро крик
Зар ти је и то мало?
Чујем:
нерв,
тихо, као са кревета болесник,
подигао се
И, гле –

у почетку је пошао
једва,
онда је усталасан,
јасан,
потрчао.
Сада је са друга два
очајно играти стао
Пао је плафон на спрату ниже.

Живци
велики,
мали,
многи –
помамно скачу
и већ –
гмижу.
Живци спали с ногу!
А ноћ се по соби глиби и око,
отежало, одатле никако да се исправи.

Одједном, врата зацвилише, ко
да крчма зуб на зуб
не може да састави.

Ушла си
осорна, као „на!“
гужвајући рукавице као луда
и рекла: „Да,
знате, ја ћу да се удам.“

Па шта, удајте се.
Ништа није било.
Издржаћу.
Гледајте – ја сам спокојан ко
било
покојника.

Сећате се?

Говорили сте:
„Џек Лондон,
новац,
љубав,
страсти“ –
а ја видјех једно:
ви сте Ђоконда,
коју треба украсти!

И украли су је.

Опет ћу љубав у теревенкама утући
повије обрва озаривши ватром.
Па шта!

Понекад и у изгорелој кући
скитнице нађу дом!

Изазивате?

„Мање но просјак копејака
ви имате смарагда безумља.“
Сетите се!
Пала је Помпеја
од раздраженог Везува!

Хеј!
Господо!
Љубитељи
обесвећења,
злочинства,
покоља,
да ли сте најстрашније
видели –
лице моје
када сам
ја
апсолутно спокојан?
И осећам –
„ја“
за мене је мало.
Неко се отима из утробе моје

Хало!
Ко је?
Мама?
Вашег сина нешто дивно боли!
Мама!
Запаљено му је срце и вене
Реците сестрама, Људи и Ољи,
он нема куда да се дене
Свака реч,
чак и шала штура,
коју избљују његове усне горуће
излеће као гола курва
из запаљене јавне куће.

Људи миришу –
печења има!

Стигли су некакве
Блистави!
Под шлемовима
ено!
Не може се у чизмама!
Реците ватрогасцима
да се нежније веру по срцу запаљеном.

Сам ћу, знајте!
Избечићу сузне као бурад очи.
О ребра ми, да се опрем, дајте.
Искочићу! Искочићу! Искочићу! Искочићу!
Сурвава се и пуца.
Искочити нећеш из срца!
Из пукотине усана
на спаљеном лицу огуљеном
израсте парче пољупца изгорела.
Мама!
Да певам не могу!
Гори срца мог капела!

Поцрнеле су фигуре речи и бројева
из лобање,
ко деца из запаљеног здања.
Тако је страх, хватајућ се
за небо,
дизао
горуће руке „Лезитаније“.

Према гомили
што у тишини станова дрхти
стооки са пристаништа диже се сјај.
Криче последњи –
бар ти!
јецај, да горим, вековима дај!

2

Мене славите!
Ја нисам велик. Пишем
„нихил“ над свим
у овом часу.

Никада
ништа нећу да читам више.

Књиге,
Шта су?

Раније мишљах,
књиге се праве овако:
дође песник
и одмах запева колико волите,
расклопивши уста лако –
изволите!
А у ствари –
у грудима му се мрви кључа
док не запева, и док се копрца
глупава риба надахнућа,
тихо, у жабокречини срца.

И док се кува уз шкрипу рима,
од љубави и славуја папазјанија док се ствара.
улица се грчи и увија нема –
јер нема чим да викне, разговара
Вавилонске куле градова
зидаћемо опет немилице
а бог,
мешајућ речи снова,
претвараће их
у оранице.

Улица је ћутећи муку на себе вукла
Крик је стрчао из душе.
Кочоперили су се у тесноћи грла,
задргли таксији и кочије мршаве
Изгазили су груди.
Од туберкулозе горе.

Град мраком закључа двер ту

И кад –
најзад! –
на трг испљуну море
одгурнувши наваљену на грло паперту,

мислио се:
у хоровима анђеоских хорала
бог, опљачкан, иде да кажњава, да се дере!

А улица је чучнула и заурлала:
„Хајде да се ждере!“

Круп и Крупчић око града се шуља,
претећ се мршти,
а у устима још
крај распаднутих умрлих речи
само две дебљају –
„хуља“
и некаква,
чини ми се – „боршч“

Песници,
расквашени од плача што јечи,
побегли су са улица, с умршеном косом
„Како опевати са две такве речи
и девојку,
и љубав,
и цветић под росом?“

А за песницима –
улична руља:
студенти,
проститутке,
предузетници.

Господо!
Зауставите се!
Ви нисте гоље,
ви не смете да просите по улици!

Ми, снажни,
с кораком од хвата,
не смемо да их слушамо, већ рушимо
њих, које,
као бесплатни додатак,
упија сваки кревет за двоје!

Њих скрушено зар молити:
„Помози ми!“
Око химне,
за ораторијум.
Ми само смо творци пламених химни –
хуке фабрике и лабораторија.

Шта се мене тиче Фауст,
који се у оргији чаробној
с Мефистом тоциља низ небеске паркете!

Ја знам —
сваки ексер у чизми мојој
страшнији је од маште Гетеове!

Ја,
најзлатоустији,
чија свака реч тешка
душу васкрсава,
тело рукотвори,
кажем: више вреди
живота најмања комадешка
од свега што сам створио и што ћу да створим!
Слушајте!
Проповеда
јецајима и крицима
данашњих дана Заратуста!

Ми!
мамурношаршавним лицима,
с уснама обешеним као лустер,
ми,
затвореници града за губаве,
где је злато и ђубре губаве створило ране —
чистији смо од неба венецијанске плавети,
сунцима и морима опране!

Брига ме што
код Хомера и Овидија
нема људи, као ми,
сраслих у чађне богиње.
Знам —
сунце би се помрачило да види
наших душа златно изобиље!

Жиле и мишићи од молитава су јачи
Зар да тражимо милост од овог века!

Ми —
сваки —

у својој шаци
држимо трансмисије света!

То је подигло на Голготу аудиторије
у Петрограду, Кијеву, Одеси и Москви,
и није ниједног било
који је
прећутао да заурла:
„Распни га
распни!“

Но и ви –
људи
што сте ме увредили –
од свега сте ми дражи и ближи

Да ли сте видели
пас како руку што га туче лиже?!

Ја,
исмејан од данашњег племена
као непристојна анегдота
које се свако стиди,
видим онога који кроз планине времена
корача, а кога нико не види.

Тамо где не сеже око што кусо је,
на челу гладних хорди,
под трновитим венцем револуције
шеснаеста година ходи.

Међ вама – њен сам претеча;
и свуда где је бол – ја сам цео;
на свакој капи сузе сам ја
себе на крсту разапео.

Више се ништа простити не може.
Ја исцедих душе с много нежног биља.
То је – да знате – теже
него заузети милион Бастља!

И када
долазак њен

буном оглашен буде,
и одете спаситељу –
ја ћу вам
душу своју ишчупану
изгазити,
тако велика да буде! –
и окрвављену, као заставу да дам.

3

О, зашто,
због чега
по сјају веселом
прљавим песницама!
Дошла је,
и главу повезала,
мисао о лудницама,

И –
ко што се у бродолому
бацају, уз урлик,
људи кроз разјапљено окно –
скочио је избежумљени Бурљук
кроз своје до крика
раздерано око

Скоро окрвавивши капке сузне,
дигао се,
изашао је,
и с нежношћу, неочекиваном од дебелог човека
узе
да каже
„Добро је“

Добро је кад је од разних погледа
(да се не примети ништа)
душа у жуту блузу скривена!
Добро је
кад човек бачен у зубе губилишта
врисне: „Пијте какао Ван Хутена!“

А тај тренутак,
праскав,
што груну,

ја не бих заменио ни за шта,
ја ни..

А из дуванског дима
ко чашица рума,
протегну се алкохоличарско лице – Сјеверјањин.

Ви, што као препелице цвркућете с неба,
како вас није срамота прогласити се за поету!
Кад данас
тољагом
треба
кројити лобању свету!

Ви
што само мислите:
„лепо ли играм?“,
и о томе се старате,
гледајте како се ја забављам –
макро
који на картама вара!

Од вас,
од љубакања мокрих,
чије столећима
сузе су лиле током,
отићи ћу,
а као монокл
ставићу сунце у раскречено око.

Навукавши најчудније одело на себе,
да се свидим и спалим,
поћи ћу светом,
а на ланцу ћу испред себе
Наполеона водити као псето.

Цела земља на жену похотљиву личи,
која се врпољи жељна љубакања,
и чије усне
врскајући
криче:
„Цакани, цакани, цакани!“

Одједном,
облаци
и паперје маглено цело
размаха се до последњег небеског окрајка,
ка да се разилазе радници бели
после небесима објављеног штрајка.

Гром изби из неког облачног кутка,
шмрчући пркосно огромним носом,
и лице неба се тог тренутка
искривило у Бизмаркову гримасу.

И неко,
заплевши се у облачним негвама,
протегао руке – у кафе.
Ко да је нежан,
ко да је дама,
ко да је топовски лафет

Ви мислите –
да то нежно сунце
лупка у образе бифе?
То опет побуњене и бегунце
води на стрељање генерал Галифе!

Вадите, шетачи, из цепова руке –
потегните бомбом, каменом ил' камом,
а ако неко нема руке –
нек дође да се туче главом!

Дођите, гладни,
покорни,
тужне прилике,
напустите вашљиве јазбине!
Дођите!
Понедељнике и уторнике
префарбаћемо крвљу у празнике!

Нека се земља под ножевима сети
кога је хтела да упропасти!
Земља –
Ротшилдова љубавница сита
и задригла од масти!

Да се у куршума киши
заставе као и празником вију
Бандере, дижите више
лешеве брашнара свију

Псујући
и преклињући,
клао је и резао,
и пузио, неког
да угризе, сутон.

На небу, црвен као марсељеза
липсавајући, дрхтао је он
Већ лудило

Ништа неће да буде

Ноћ ће да дође,
поједе,
прегризе.

Видиш ли –
небо опет нуди
прегршт испрсканих звезда од издаје.

Дошла је.
Као Мамај оргија,
обесно над град насев.
Ту ноћ пробости не могу ни ја
очима, црну као Азеф.

Лежим се, забачен у кафанском углу,
вином поливам и чаршав и душу,
и видим:
у углу очи округле,
очима срце Богородица њуши.

Зашто даривате сјајем по нацртаном шаблону
оне што се по крчмама бекеле!
Видиш –
Вараву опет воле они
више но попљуване спаситеље.

Намерно у људској мећи
можда
ни од ког нисам новији ја.
Ја сам
најлепши,
можда,
од свих твојих синова.

Дај им,
буђавим у радости,
скору смрт времена им донеси,
да постану деца што треба да одрасту
дечаџи-очеви,
девојчице да занесу

И дај нека новорођен обрасте
седином радозналих врачева,
и доћи ће они –
децу да крсте
именима мојих стихова.

Ја, којисам машину и Енглеску опевао,
можда сам, напросто,
најобичнијег јеванђеља постао
тринаести апостол.

И кад од мог безобразног гласа
дан и ноћ
бубње
можда њуши
Исус Христос баш тога часа
незаборавке моје душе.

4

Марија! Марија! Марија!
Пусти ме, Марија!
не могу остати на улицама!

Нећеш?

Чекаш
док упалих образа грубо,

бљутав,
и испробан на свему лошем,
дођем
и процедим безубо
да сам ја данас
„необично поштен“

Марија
видиш –
ја се, већ погурен, сламам.
Гомила што је
у четвороспратним гушама сало дубила,
истурајући очице,
изгубљене у дугом трагању –
смеје се
што је ипак
међу мојим зубима
остало бајатих мрва бивших драгања.

Киша ислака тротоаре,
барама стешњена мокра варалица,
леш улица,
забијен у калдрму, лиже,
а на сивим трепавицама –
да! –
олука пуних кише

Све пешаке губица кише је посисала,
а у каруцама блешти за атлетом атлета.
прскаваху људи
проћердавши све,
и кроз пукотине се цедило сало,
ко мутна река са кочијама отицало
скупа са исисаним хлебом
и жвакотинама
старих котлета.

Марија!
Како у дебело ухо забости нежну реч?
Птица
живи од песме,
пева
гладна и звонка,
а ја сам човек, Марија,

Прост,
кога је сипљива ноћ искашљала на прљаву руку Пресње

Марија, хоћеш ли ме таквог?
Пусти ме, Марија!
Згрченим прстима давим гвоздено грло звонца

Марија!
На улицама су звери.
На врату прсти дављења што боде.
Боли!
Отвори своје двери!
Видиш –
забили су у очи из шешира чиоде.

Пусти ме
Мала!
Не бој се
што на мом воловском врату
седе као планине влажне жене од зноја губаве
Ја кроз живот вучем (и то је зато)
милион огромних, чистих љубави
и милион милиона малих љубави.

Не бој се
да ћу се опет прилепити за хиљаду лица –
„девојке Мајаковског“ –
у издајничко време мрака
та то је ипак
династија царица
крунисаних у срцу једног лудака

Марија, приђи!

У бестидности нагоће,
или пуна плашљивих дрхтаја,
но дај твојих усана лепоту што још исцвала није
срце и ја ниједном не доживесмо маја,
а у проклетом животу
тек стоти април је.

Марија!

Песник сонете пева Тијани,
а ја –
цео човек
сав од меса,
тело своје просто молим,
као што хришчани:
„хлеб нам насушни
дажд нам днес“

Марија, дај!
Марија!
Име твоје бојим се да не заборавим,
као што се песник боји да не заборави
некакву тек рођену
у мукама ноћи
величином једнаку богу.

Тело твоје
чуваћу и волети
као што војник осакаћен,
без моћи,
излишан,
ничији,
чува своју јединицу ногу

Марија –
нећеш?

Нећеш?
Ха!

Значи – опет,
док мрачно је све то
узећу срце,
исплакано грозно
да га носим
ко што
у штенару псето
носи своју шапу пресечену возом

Крвљу свога срца ја радујем пут
за одећу белу лепи се прашине цвеће
Око земље-Крститељеве главе

по хиљадити пут
Иродијада-сунце ће да се окреће

И када моја гомила година
одигра своје до конца –
крвљу означиће се пут што води
ка дому мога оца.

Изаћи ћу
прљав (од јендека, где проводих ноћи),
примаћи ћу му се ближе,
сагнућу се
и на ухо му рећи:
Слушајте господине Боже!

Како вам не досади
у желе облака мрешкавих
замакати очи одебљале, а?

Хајде да организујемо
вртешку
на дрвету познавања добра и зла!
Свеприсутни, бићеш у орману сваком,
а таква ћемо вина поређати по столу
да ће се чак прохтетити заиграти ки-ка-пу
и намрштеном Петру апостолу.
А у рају ћемо опет населити Евице:
нареди –
и ја ћу још ноћас
са свих булевара најлепше девице
довести теби.
Хоћеш?

Нећеш?
Вртиш главом ти, брадати?
Мрштиш седину веђа?
Ти мислиш –
зна шта је
љубав тај крилати,
иза твојих ледја?

И ја сам анђео, бејаш то бар –
гледах у очи – јагње од шећера,

али ни кобиле добијати на дар
вазе од севрног брашна више неће.

Свемогући, ти си измислио
за сваког по две руке,
и свакоме си по главу дао ти –
а зашто ниси измислио
да се без муке
може љубити, љубити, љубити?!

Мишљах – божанство си, свемогуће, старо,
а ти си недоучени, мајушни богић само.
Видиш, ја се сагињем
и из саре
вадим каму

Крилати ниткови!
У рају да сте збијени!
Гомила перјаша од страха ваља се!
А тебе, што си тамјаном опијен,
распорићу одавде до Аљаске!

Пустите ме!

Нећете ме зауставити,
лажем ли, у праву ли
сам ја,
али више не могу да будем спокојан.

Гледајте –
звезде су опет обезглавили
и небо окрвавили од покоља!

Ехеј!
Небо!
Скини капу!
Ја долазим!

Глухо

Васиона спава,
положивши шапу
с крпељима звезда под огромно ухо

Извор: В.В. Мајаковски, *Песме*, превео Божо Булатовић, Рад, Београд, 1974, стр. 33-59.